

O predátorských časopisech a hodnocení výsledků vědy

O vědeckých časopisech, které nehrají poctivou hru, a jak se jim vyhnout píše prof. **Jan Trka**, prodáván pro vědu, výzkum a doktorské studium.

Každému, kdo aktivně publikuje ve vědeckých časopisech, přicházejí téměř denně nabídky publikovat lepší práci ve zbrusu novém, ale skvělém *open access* vědeckém časopise nebo – s mírnou obměnou – v již tradičním, dva roky vycházejícím periodiku. Tyto časopisy často mají jména, která jsou variacemi na jména zavedených časopisů, některé se honosí i *impact factorem* (třebaže typicky v hodnotách kolem jedné), ale hlavně nabízejí rychlý postup přijetí článku (po pochopitelném po pečlivém peer-review hodnocení). Po přijetí pak následuje faktura na vysokou sumu za „publikační náklady“, pohybující se výši okolo 1 800 USD. Vydávají je vydavatelé skrytí za adresami prestižních vědeckých institucí, ale ve skutečnosti působící většinou ve třetím světě (ano, i východní Evropa je z vědeckého pohledu třetím svět!) a publikující desítky, někdy i stovky takových titulů.

To, že tyto časopisy nehrají poctivou hru, musí být každému jasné na základě jednoduché matematiky. Tolik kvalitních *peer-review* posudků by totiž vědecká komunita celého světa ani nestihla zpracovat, natož při slibované rychlosti. Je zřejmé, že mezi nově vznikajícími časopisy je celá řada takových, které prostě publikují cokoli, pokud autoři zaplatí publikační poplatky. Recenzní řízení buď neprobíhá vůbec, nebo je zcela formální. Jedná se o prostý obchod: vy potěbujete publikovat, protože vás k tomu tlačí váš zaměstnavatel (univerzita, vědecký ústav), a my vám to za úplatu umožníme.

Bealův seznam

Scholarly Open Access

Critical analysis of scholarly open-access publishing

[Home](#) [About the Author](#) [Disclaimer](#) [LIST OF PUBLISHERS](#) [LIST OF STANDALONE JOURNALS](#)

Other pages

Watch Out for Insight Medical Publishing (iMedPub) (www.imedpub.com)

December 29, 2015

I write this blog post to warn researchers in the bio-medical sciences about the publisher Insight Medical Publishing. It's a dangerous publisher that should be avoided at all cost.

iMedPub is a stealthy publisher that hides its name on the individual journal websites to make it harder to determine which publisher owns the journal, harder to determine that each journal, through its publisher, is included on my list.

[Read the rest of this entry »](#)

Share this:

[Twitter](#) [Facebook](#) [Email](#) [Google](#) [LinkedIn](#)

[★ Like](#)

One blogger likes this.

[3 Comments](#) | [Scholarly Open-Access Publishers](#) | [Permalink](#)
Posted by Jeffrey Beall

RECENT POSTS

- Watch Out for Insight Medical Publishing (iMedPub) (www.imedpub.com)
- JMIR Publications: A Model for Open-Access Health Sciences Publishers?
- Instead of a Peer Review, Reviewer Sends Warning to Authors
- MIT Journal Hijacked
- Dead Metrics

ARCHIVES

Select Month

CATEGORIES

- article processing charges
- Australia
- Mandates
- Misleading metrics
- Open-access policy
- Open-access sanctions
- Plagiarism
- Platinum open access
- Pseudo-science
- Scholarly Open-Access Publishers
- Society Publishers
- spam email
- Unethical Practices

Web *Scholarly Open Access* je obecn? uznávaným zdrojem informací.
Screenshot, zdroj: scholarlyoa.com.

Dr. Jeffrey Beall, knihovník z Denverské university, je asi nejznám?jším „sb?ratelem“ podez?elých ?asopis? a vydavatel? a jeho web *Scholarly Open Access* je obecn? uznávaným zdrojem informací o nich. Podle n?j bylo v roce 2014 publikováno už více než 400 tisíc ?lánk? ve více než 8 tisících predátorských ?asopisech – jak se jim za?alo ?íkat. Jeho seznam samoz?ejm? sklízí také kritiku od postižených vydavatel? i publika?ních matador?. Za?azení n?kterých ?asopis? s relativn? vysokým *impact factorem* vzbuzuje pochybnosti i u nezaujaté v?decké ve?ejnosti – nicmén? d?kazy o jejich chování, které dr. Beall dokládá v r?zných diskusích, jsou více než výmluvné. A také sv?d?í o d?kladnosti, se kterou se problémem zabývá.

Kritéria pro za?azení na seznam ovšem nejsou a z?ejm? nemohou být zcela objektivní; nicmén?, jak píše sám Dr. Beall ve svém ?lánku v *Nature z roku 2012*, sou?ástí v?decké gramotnosti musí být i schopnost rozeznat publika?ní podvod.

U nás pov?domost o predátorských ?asopisech a o pronikání ú?elov? vzniklých publikací do systému hodnocení v?deckých výsledk? ší?í fórum *V?da žije!*. To vypracovalo i ?eskou databázi podez?elých publikací, které se dostaly do systému RIV, seznam ?asopis?, které jsou na Beallov? seznamu a sou?asn? i ve *Scopusu* a další užite?né [informace](#).

Jak jsme na tom na naší fakult??

V české databázi (celkem více než 500 článků) uvízlo jen 17 článků afiliovaných 2. lékařské fakultě a/nebo FN Motol, žádný z nich nemá prvního či posledního autora z řad našich zaměstnanců (dvakrát je prvním autorem doktorand naší fakulty). Zda je to dobrý, nebo špatný výsledek, může každý posoudit sám.

Je to chyba v systému?

Dostali jsme se kvůli predátorským časopisům do pasti? Nebudeme moci používat vědecké publikace k měření kvality a efektivity výzkumu? V žádném případě! Jako kdybychom přestali provozovat závodní atletiku nebo cyklistiku proto, že v ní někdo podvádí. Měření délky skoku či času v běhu nebo jízdě na kole je nepochybně objektivním měřením schopností sportovců – musíme jen důkladně střežit objektivnost závodu a ohlídat možný doping. Špičkové publikace v tradičních časopisech tradičních vydavatelů jsou pořád dobrým a jednoznačným ukazatelem kvality výzkumu. Potřebujeme se soustředit na to, čemu se teď módně říká excelence. Tedy na tu skutečně nejvyšší vědu, schopnou soutěžit ve svém oboru s výsledky produkovánými vědci ze západní Evropy a Severní Ameriky. Odlišit hromadné (pod)průměrných výsledky a z nich vzniklých stejně „kvalitních“ publikací od prvotního, zajímavého, mezinárodně kompetitivního výzkumu. Ve svém oboru přece každý z nás umí jednoznačně určit, kdo je světová špička, kdo kvalitní práce, kdo je nositelem vody těch nejlepších, a konečně kdo je pouhý vědecký hochštapler.

prof. MUDr. Jan Trka, Ph.D., předkan pro vědu, výzkum a doktorské studium

URL zdroje (upraveno 6. 3. 2018 - 6:37): <http://www.lf2.cuni.cz/fakulta/clanky/prohlaseni-nazory-eseje/o-predatorskych-casopisech-a-hodnoceni-vysledku-vedy>